

SAMEN ROND DE TAFEL OPERATIE GESLAAGD

tegen vroegtijdig schoolverlaten

21 NOVEMBER 2022 VAN 13 TOT 17 UUR

 **Sint-Baafshuis
Gent**

Samenvatting ronde tafels

Ronde tafel 1 Verbinding met leerlingen

Werken met leerlingen is maatwerk. Leerkrachten zijn geen zorgverleners, maar een goede verbinding is cruciaal voor jongeren om tot leren te komen. Dit vraagt de nodige tijdsinvestering en wordt beïnvloed door je eigen begeleidingsstijl. De ABC-bril biedt concrete handvaten om leerlingen te motiveren via meer Autonomie (bijv. inspraak, ruimte om te experimenteren, verantwoordelijkheid geven), verBondenheid (bijv. context van de leerlingen kennen, vertrouwensband opbouwen, respectvol omgaan met mekaar, jezelf zijn) en Competentie (bijv. constructieve feedback, wie is/wat kan deze jongere buiten de klas). Bij conflicten is het cruciaal om herstelgericht de verbinding aan te blijven gaan en de achterliggende motieven van de jongere te kennen. Je staat er niet alleen voor, verbinding geldt ook in je eigen team van collega's. In groep (klas/team) kan je via interactieve oefeningen (bijv. comfort-stretch-paniek zone, stellingname Deep Democracy) het perspectief van een ander leren kennen en openheid creëren in moeilijke thema's.

Ronde tafel 2 Verbinding in individuele trajecten

Aanklappend werken houdt heel wat zaken in. Denk aan een positieve ervaring, communiceren op maat, het netwerk betrekken, een persoonlijke boodschap achterlaten ... attent zijn voor elke stap vooruit (zie poster aanklappend werken). Een belangrijk startpunt bij aanklappend werken is sowieso verbinding. Zet in op verbinding met jongeren en hun context/netwerk. Neem het als begeleider niet te veel over en breng dus het eigenaarschap terug bij de jongere en hun context. Schep duidelijkheid, formuleer heldere doelen en geef kansen, maar trek ook grenzen. Benut en activeer het netwerk rond de jongere. Formuleer samen met de jongere en hun context/netwerk engagementen die eenieder mee opneemt. Op die manier zorg je voor een gedeelde verantwoordelijkheid. Probeer jongeren in beweging te brengen. Het mag hierbij gaan over kleine stappen vooruit (cf. trampoline-effect). Communiceer transparant en maak gebruik van verschillende communicatiekanalen. Kondig het einde van het traject aan met een duidelijke boodschap. Zorg op die manier voor voorspelbaarheid.

Ronde tafel 3 Verbinding met ouders

Verbinding met ouders is een "samen"-verhaal. Heel belangrijk zijn de informele babbels met ouders. Benoem tijdens gesprekken met ouders, oudercontacten sowieso wat goed gaat naast eventuele

groei kansen of zorgen. Zorg voor een open dialoog met aandacht voor gelijkwaardigheid en wederkerigheid. Denk na over hoe je ouders aanspreekt en bereikt. Heel wat communicatiekanalen kunnen hierbij ingezet worden (o.a. whatsapp, messenger, SMS, telefoon ...). Verduidelijk aan ouders hoe de school werkt en maak hen partner in de leerloopbaan van hun kind. Laat de leerlingen hun ouders mee uitnodigen op school. Bied via een toonmoment of openklasmoment inzage in wat er op school gebeurt. Betrek ouders op school, bijv. als gastspreker in de les. Bied hen letterlijk en figuurlijk een plek op school.

Ronde tafel 4 Verbinding met de arbeidsmarkt

Wat zijn zaken die (niet) bijdragen tot een succesvol verloop van stages op leerlingenniveau, arbeidsmarktgebonden niveau (als begeleider, op macroniveau maar ook sectorgebonden) en schoolgebonden niveau? De verwachtingen van leerlingen in opleiding matchen vaak niet met wat er uiteindelijk van hen verwacht wordt op de arbeidsmarkt en omgekeerd. Er zijn heel veel factoren waar we weinig of geen invloed op hebben bijv. beslissingen van bovenaf, de perceptie op bepaalde richtingen, ... Maar wat is wel mogelijk? Er kan ingezet worden op het werken met jongeren rond hun verwachtingen en het extra trainen van hun soft skills, alsook op het ondersteunen van mentoren op de werkvloer. Een algemene drempel op verschillende niveaus is de versnippering van projecten en ondersteunende partners. Het idee werd daarom geopperd om een platform op te richten waarin je kan zoeken: ik zit met die nood of met deze jongeren zonder stageplaats, wie kan ik contacteren om creatief na te denken over alternatieve stages? Leerlingen zijn verplicht om stage te lopen in hun schoolloopbaan. Dit is geen gemakkelijke opdracht voor zowel de arbeidsmarkt als voor de leerlingen zelf. Misschien kunnen we jongeren meer stap voor stap naar een stage toeleiden. Denk maar aan jongeren op voortraject sturen waarbij ze werken rond sleutelcompetenties of jongeren een stukje praktijk op school bieden dat ze daarna kunnen toepassen in het werkveld.

Ronde tafel 5 Verbinding met de studiekeuze

Belangrijke actoren die inspelen op de studiekeuze zijn ouders, de school, leerkrachten en leerlingen zelf. Bijv. door invloed van je ouders zo hoog mogelijk starten of ondanks negatief advies van leraren toch doen wat jezelf wil. Eva Ameye bracht in haar onderzoek 32 schoolloopbanen van leerlingen in 6BSO/DBSO in kaart. Daarin valt op dat leerlingen bij hun studiekeuzes weinig informatie van anderen gebruiken, een fixed mindset hanteren, soms een taalbarrière ervaren, weinig betrokkenheid voelen en soms enkel informele kanalen benutten. Het is daarom belangrijk om in te zetten op een growth mindset, het professionaliseren van leraren die leerlingen coachen, een perceptiewijziging over schoolverandering, het organiseren van doe-dagen, het inschakelen van rolmodellen voor bijv. een gesprek met leerlingen in kleine groepjes, het betrekken van ouders bij studiekeuzes, het ontdekken van talenten bij leerlingen, meer oriëntatie volgens studie- en interessedomeinen en minder volgens onderwijsvormen en het aanreiken van juiste informatie en professionele bronnen i.f.v. een positieve keuze.